

LATVIJAS REPUBLIKAS KULTŪRAS MINISTRIJA

**BIBLIOTĒKAS
AKREDITĀCIJAS APLIECĪBA**

Nr. **22A**

Izsniegta

Latvijas Universitātes Bibliotēkai

(bibliotēkas nosaukums)

Raiņa bulvāris 19, Rīga, LV-1586,

(adrese)

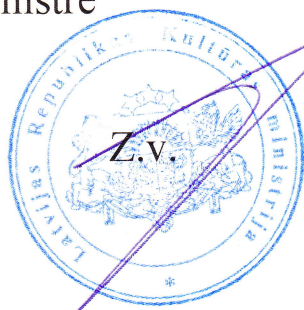
kurai akreditācijā piešķirts
valsts nozīmes bibliotēkas statuss.

Rīga, 2012. gada 28. maijā

(izsniegšanas vieta un datums)

Kultūras ministre

Žaneta Jaunzeme-Grende

Apstiprināts ar Latvijas Bibliotēku padomes
2012. gada 16.maija sēdes lēmumu

07.05.2012

ATZINUMS

Par Latvijas Universitātes Bibliotēkas akreditāciju

Bibliotēku akreditācijas komisijas sastāvs: Aija Janbicka, Ligita Gjortlere, Anita Goldberga, Līga Krūmiņa.

Latvijas Universitātes Bibliotēka iesniedza iesniegumu atkārtotai akreditācijai pēc piecu gadu termiņa beigām uz valsts nozīmes bibliotēkas statusu. Akreditācijas komisija 2012. gada 28. martā pārbaudīja Latvijas Universitātes bibliotēkas atbilstību valsts nozīmes bibliotēkas akreditācijas nosacījumiem un konstatēja:

Latvijas Universitātes Bibliotēka (turpmāk tekstā – Bibliotēka) ir Latvijas Universitātes (turpmāk tekstā – LU) akadēmiska pamatstruktūrvienība - vispārpieejama zinātniskā bibliotēka, intelektuālo vērtību glabātāja un uzturētāja.

Bibliotēkas darbības stratēģija, vadība un personāls

Bibliotēkas mērķis ir nodrošināt LU akadēmiskajai darbībai nepieciešamos informācijas resursus un attīstīt Bibliotēkas pakalpojumu klāstu, LU intelektuālā īpašuma saglabāšanu un starptautisko publicitāti.

Bibliotēkai ir izstrādāti un LU Senātā apstiprināti visi bibliotēkas darbību reglamentējošie dokumenti. 2012. gada janvārī apstiprināta LU bibliotēkas stratēģiskā darbība LU stratēģiskā plāna 2012.-2020.g. realizācijai un aprakstīti plānotie sasniedzamie rezultātīvie rādītāji:

Bibliotēkas darbības vispārējo pārraudzību veic LU prorektors atbilstoši vadības pienākumu sadalei. Bibliotēkas struktūru veido divi departamenti un 11 nozaru bibliotēkas. Bibliotēkas struktūra ir apstiprināta LU Senātā. Bibliotēka pārvaldi īsteno direktors. Pārvaldes darbā piedalās arī direktora vietnieks un izpilddirektors.

Bibliotēkas darbinieku pienākumi tiek noteikti darba līgumos un amata aprakstos. Struktūrvienību darbu organizē to vadītāji. Bibliotēkas personāla skaits uz 2011.gada 1.decembri bija 70 darbinieki, kas aizņem 66,8 slodzes.

Bibliotēkā darbojas Bibliotēkas padome - konsultatīva institūcija, kas konsultē LU vadību un Bibliotēkas direktoru par Bibliotēkas darbības pilnveidošanu un uzlabošanu saskaņā ar Bibliotēkas lietotāju informacionālajām vajadzībām, Bibliotēkas attīstības koncepciju un LU attīstības stratēģiskajiem uzdevumiem. Bibliotēkas Padomes sastāvu nosaka ar LU rīkojumu, kas paredz līdzsvarotu Bibliotēkas un LU akadēmisko struktūrvienību un administrācijas pārstāvniecību. samazināšanos.

Sistemātiski notiek Bibliotēkas darbinieku profesionālā pilnveide, kurai tiek veltīts ievērojams laiks un finanšu resursi.

2009. gadā bibliotēkā tika veikts LU bibliotēkas darbības nodrošināšanas audits, kura slēdzieni ļoti nopietni tikai izvērtēti un ņemti vērā bibliotēkas darbības tālākajā attīstībā.

Bibliotēkas finansējums un materiāltehniskā bāze

LU Bibliotēkas finansēšanas avoti ir LU noteiktā kārtībā piešķirtais finansējums, kas pilnībā sedz infrastruktūras izdevumus; ieņēmumi no LU Bibliotēkas sniegtajiem maksas pakalpojumiem; mērķfinansējumi; juridisko un fizisko personu ziedojumi un dāvinājumi. Laika periodā no 2008. Līdz 2011.gadam finansējuma apjoms ir samazinājies.

2011.gadā informācijas resursu iegādei no Bibliotēkas budžeta tika piešķirti 196100 Ls, kas sastāda 11,27 Ls uz vienu studējošo (17400 studenti) un 8,9 Ls uz vienu bibliotēkas lietotāju (22080 lietotāji).

Neskatoties uz krīzes apstākļos samazinātiem valsts budžeta līdzekļiem, LU nodrošina pietiekošu finansējumu Bibliotēkas pamatfunkciju pildīšanai. Bet to nevar attiecināt uz līdzekļiem, kas nepieciešami Bibliotēkas infrastruktūras uzlabošanai un attīstībai.

Bibliotēkas struktūrvienības izvietotas 13 ēkās un aizņem kopā 7225 m². Pēdējos gados daudz paveikts Bibliotēkas telpu pārveidē un darbam Bibliotēkā pievilcīgas vides radīšanā.

Bibliotēkas pirmreizējā akreditācijā 2006.gadā tika secināts, ka LU Bibliotēkas centrālās ēkas, Kalpaka bulvārī 4, tehniskais stāvoklis ir vērtējams kā neapmierinošs.

Atzinīgi vērtējams, ka LU vadība ir uzsākusi Bibliotēkas centrālās ēkas renovācijas darbu procesu.

Labs telpu stāvoklis ir 2010. gadā izveidotā Daudznozaru bibliotēkā, kur iekārtotas mājīgas telpas, uzstādīti drošības vārti, pašapkalpošanās automāts, tikai telpas nav pieejamas personām ar funkcionālo spēju ierobežojumiem.

Tāpat labs stāvoklis ir Sociālo zinātņu bibliotēkā, Ekonomikas zinātņu bibliotēkā, Zemes un vides zinātņu bibliotēkā, Humanitāro zinātņu bibliotēkā, Medicīnas bibliotēkā un Vēstures un filozofijas zinātņu bibliotēkā.

Kapitālais vai kārtējais remonts un infrastruktūras uzlabošana nepieciešami Bioloģijas zinātņu bibliotēkā, Izglītības zinātņu un psiholoģijas bibliotēkā, Fizikas un matemātikas fakultātes bibliotēkā, Ķīmijas zinātņu bibliotēkā.

Bibliotēkas, kuras neatrodas ēku pirmajos stāvos, nav pieejamas personām ar funkcionālo spēju ierobežojumiem.

IT attīstība bibliotēkā

Bibliotēkas apmeklētājiem ir iespējams izmantot portatīvos datorus. Problemātiska situācija ir ar LUB rīcībā esošo datortehniku. Pēdējo divu gadu laikā ir iepirkts un nomainīts 41 dators, kas ir tikai 18,6% no rīcībā esošajiem datoriem. Pārējiem datoriem (gandrīz 200) beidzies garantijas laiks. Kopēšanas pakalpojumi tiek nodrošināti ar uz līguma pamata izīrētiem kopētājiem.

Kopš iepriekšējās akreditācijas ir notikušas izmaiņas tehnoloģiskajos procesos: izstrādāta jauna informācijas resursu apstrādes procesa tehnoloģiskā shēma, kas samazina vienas vienības apstrādes laiku, paaugstina darbinieku profesionālo kompetenci, rada profesionālo konkurenci, samazina telpu uzturēšanas izmaksas; ir apgūts aprakstu imports no attālām datubāzēm, izmantojot Z39.50; statistikas datu uzskaiti veic, izmantojot LUB Atskaišu sistēmu ALEPH programmai; lai atvieglotu informācijas meklēšanu elektroniskajā kopkatalogā, kopš 2010.g. tiek veikta priekšmetošana.

Informācijas pakalpojumu novērtējums

Bibliotēkas reģistrēto aktīvo lietotāju skaits samazinājies atbilstoši studējošo skaita samazinājumam universitātē. Lietotāju lielāko daļu sastāda LU pilna un nepilna laika

studējošie, akadēmiskais un vispārējais personāls. Pēdējos gados LUB ir pievērsusi lielu uzmanību ārējo lietotāju - citu augstskolu studentu, fizisku un juridisku personu piesaistīšanai. Pēdējo triju gadu laikā būtiski pieaudzis dokumentu izsniegums.

Turpina attīstīties Starpbibliotēku abonementa un SSBA pakalpojumi. Kopš 2008. gada dokumentu pasūtīšana no ārvalstu bibliotēkām ir par pašizmaksu, pasūtītājs piegādes izdevumus apmaksā pilnā apmērā, jo no 2008. gada tika atceltas LU dotācijas. Domājot par lietotāju ērtībām, pieprasījumu no lietotāja pieņem gan mutiski, gan elektroniski. Kopējais piegādātāju skaits 2011. gadā ir 194 bibliotēkas (2005. gadā - 115 bibliotēkas) un SUBITO (kurā apvienotas 34 bibliotēkas). No jauna uzsākta sadarbība ar Austrālijas Nacionālo bibliotēku, Kanādas Nacionālo Bibliotēku un arhīvu, Umea Universitātes bibliotēku, ar dokumentu piegādes centru NOSP (Norvēģija). Jaunākais sadarbības partneris, ar kuru LUB uzsāka sadarbību 2008. gadā, ir OCUL (21 Kanādas universitāšu konsorcijs).

Bibliotēka veido trīs bibliogrāfiskās datubāzes – LU zinātnieku publikāciju un vēstures datubāzi, LU izstrādāto/aizstāvēto disertāciju datubāzi un LU Noslēguma darbu datubāzi.

LU zinātnieku publikāciju un vēstures datubāze <http://www.lu.lv/biblioteka/resursi/publikaciju-db/> ir pieejama ikvienam interneta lietotājam no LU portāla vai Kopkataloga saskarnes.

LU izstrādāto un aizstāvēto disertāciju datubāze

<http://www.lu.lv/biblioteka/resursi/disertaciju-db/> tiek veidota no 2006. gada un ietver bibliogrāfisko informāciju par LU izstrādātajiem vai aizstāvētajiem promocijas darbiem, disertācijām, zinātnisko darbu kopām un monogrāfijām, kā arī informāciju par darbu kopsavilkumiem un autoreferātiem no pagājušā gadsimta 20. gadiem līdz mūsdienām.

LU noslēguma darbu datubāze <http://www.lu.lv/biblioteka/resursi/nosleguma-darbu-db/> apkopo studentu noslēguma darbu (maģistra, bakalaura, diploma un kvalifikācijas darbu) bibliogrāfiskos aprakstus, sākot ar 2005. gadu. autorizētiem lietotājiem.

Viens no svarīgākajiem LU Bibliotēkas darba virzieniem ir piekļuves nodrošināšana elektroniskajiem informācijas resursiem. LU Bibliotēka atbilstoši LU stratēģiskajam plānam 2010.-2020. gadam palielina e-resursu īpatsvaru un attīsta e-resursu pieejamības iespējas, t.sk. attālinātas piekļuves iespējas.

Abonēto tiešsaistes pilnteksta datu bāžu skaits pārskata periodā no 2007.gada līdz 2011.gadam ir būtiski pieaudzis: 2007.gadā tika abonēta 21 datu bāze, 2011.gadā – 43 datu bāzes, izmēģinājuma pieejas datu bāzes 2007.gadā - 16, 2011.gadā – 23.

Informācija par LU abonētājiem, izmēģinājuma pieejas un brīvpieejas datubāzēm pieejama LU portālā - <http://www.lu.lv/biblioteka/resursi/datubazes/>. Par datu bāžu izmantošanu ir izstrādāti un portālā pieejami ceļveži.

Bibliotēkas elektroniskais katalogs (EK) ir daļa no korporatīvā bibliotēku Valsts nozīmes elektroniskā kopkataloga (<https://www.kopkatalogs.lv>), kurā atspoguļoti ~ 257 500 ierakstu, kuriem piesaistīti ~ 720 300 eksemplāru. EK atspoguļoti 42,5% no kopējā LUB krājuma. E-katalogā atspoguļotā krājuma daļa pēdējo gadu laikā pieaugusi vidēji par 24 500 nosaukumiem un 37500 eksemplāriem gadā.

Bibliotēkas tīmekļa vietne ir pieejama LU portāla ietvaros (<http://www.lu.lv/biblioteka/>), līdz ar to vizuāli un strukturāli atbilst LU portāla uzbūvei.

Bibliotēkas tīmekļa vietnē lietotājiem ir nodrošināta informācija par Bibliotēku, tās darba aktualitātēm, resursiem un pakalpojumiem, pasākumiem, tradicionālajām, virtuālajām un jaunieguvumu izstādēm, e-resursiem – abonētājiem, izmēģinājuma pieejas un brīvpieejas

datu bāzēm, e-žurnāliem un e-grāmatām. Regulāri tiek veikta informācijas izvērtēšana, rediģēšana un pilnveidošana, nodrošinot aktuālākās informācijas pieejamību.

Viena no pēdējo gadu Bibliotēkas aktivitātēm bija LU e-resursu repozitārija izveide. E-repozitārija pamatvienības ir sadalītas kolekcijās un apakškolekcijās. Darbi repozitārijā var tikt deponēti ar autora atļauju.

Bibliotēkas krājuma attīstība

Bibliotēkas krājums uz 2012. gada 1. janvāri ir sasniedzis 1 693 114 vienības. Krājums izvietots atbilstoši LU studiju infrastruktūrai:

- centrālajā bibliotēkā Kalpaka bulv. 4;
- 11 nozaru bibliotēkās;
- repozitārijā Lielvārdes ielā 24.

2011. gadā Bibliotēkas krājums ir papildinājies ar 32 388 eksemplāriem (14 112 nosaukumi), kas salīdzinoši ir mazāk kā iepriekšējos gados. Regulāri notiek fonda kvalitatīva uzlabošana, sistemātiski norakstot gan pēc satura, gan fiziski novecojušos izdevumus. Visaktīvāk norakstīšana ir notikusi 2009. gadā – tika norakstīti 135 054 eksemplāri, savukārt 2011. gadā norakstīti 59 697 eksemplāri.

Centrālajā bibliotēkā glabājas universāls daudznazaru informācijas resursu krājums: LU zinātnisko rakstu un metodisko izstrādņu, izstrādāto disertāciju, turpinājumi izdevumu, periodikas, daiļliteratūras un Latvijā izdoto izdevumu klāsts, kas tiek saņemts kā obligātais eksemplārs. Savukārt visās nozaru bibliotēkās glabājas tikai aktīvais un pieprasītais studiju procesam nepieciešamais krājums atbilstoši katras fakultātes studiju programmu virzieniem. Vienīgais izņēmums ir Daudznazaru bibliotēka: datorika, juridiskās zinātnes, teoloģija, kuras krājumā atrodas apvienotais 3 fakultāšu krājums. Repozitārijā (Lielvārdes ielā 24) glabājas mazāk pieprasītais, LU pētniecībai nepieciešamais un ilglaicīgai glabāšanai paredzētais krājums.

Pārskata periodā Bibliotēka ir nopietni strādājusi ar esošo un potenciālo krājumu, to izvērtējot pēc atbilstības LU studiju un pētniecības virzieniem, aktualizējot un attīstot vēsturiskos Bibliotēkas krājumus, nodrošinot dokumentu aizsardzību un veicinot to ilgāku izmantošanu. Bibliotēka veido krājumu atbilstoši Universitātes studiju un zinātniskā darba virzieniem, studiju programmu prasībām, lai nodrošinātu ar informāciju visus LU studiju līmeņus – bakalaura, maģistra, doktora, kā arī zinātniskās pētniecības jomas. Bez tam Bibliotēka saņem dažādu privātpersonu, juridisko iestāžu dāvinājumus u.tml, kas uzskatāms par nopietnu komplektēšanas avotu.

Pēdējos gados ir notikušas būtiskas izmaiņas LU centralizētā finansējuma piešķirumā un tā izlietojumā Bibliotēkā – ir būtiski palielinājies finansējuma apjoms e-resursu iegādei, sasniedzot ~50% piešķirtā finansējuma, savukārt kardināli ir pārskatīta drukāto izdevumu iegāde, lai nodrošinātu krājuma satura daudzveidību, nevis krājuma kvantitāti. Veikta virkne pasākumu studiju programmu informacionālajā nodrošinājumā, sadarbības uzlabošanā ar mācībspēkiem, kā arī fakultāšu personāla pilnīgākas informētības veicināšanā.

Pārskata periodā Bibliotēka ir pārņēmusi vairākus citu LU struktūrvienību krājumus - tika pārņemti fakultāšu katedru, institūciju vēsturiski veidoti krājumi, kā arī institūciju krājumi, kuri pārtrauca savu juridisko darbību LU kā atsevišķa struktūrvienība. Veicot pārņemšanas procesu, visi dokumenti tiek izvērtēti sadarbībā ar nozares ekspertiem un tikai

tad tiek veikta dokumenta atspoguļošana elektroniskajā kopkatalogā un izdevums tiek ņemts uzskaitē.

Ļoti nopietni bibliotēkā strādā pie krājuma izvērtēšanas, to veicot sadarbībā ar konkrētās nozares ekspertiem un atsevišķus jautājumus risinot Bibliotēkas Krājuma komisijā. Ar lielu atbildību bibliotēkas darbinieki veic brīvpieejas krājumu izvērtēšanu un šobrīd visu 11 nozaru bibliotēku studiju procesā aktīvi izmantotais krājums ir atspoguļots elektroniskā kopkatalogā.

Sistemātiski Bibliotēka strādā ar dokumentu sākotnējo un ilgtermiņa saglabātību atbilstoši krājuma saglabātības higiēnas un standartu prasībām, uzsākta virkne pasākumu ar vērtīgāko izdevumu restaurāciju un nepieciešamības gadījumā arī konservācijas procesu. Savukārt realizējot bibliotēkas krājuma aizsardzības pasākumus, tiek izmantoti drošības vārti, centralizēti grāmatās iestrādājot drošības lentes, kā arī notiek mīkstajos vākos izdoto izdevumu aplīmēšana ar līmplēvi.

Bibliotēkas pakalpojumi un to pieejamība

Bibliotēkas pakalpojumi tiek sniegti saskaņā ar Bibliotēkas lietošanas noteikumiem, kas apstiprināti ar 2009. gada 31. martā ar LU rektora rīkojumu Nr.1/86. Pakalpojumus, atbilstoši lietošanas noteikumiem, var izmantot LU studenti, mācībspēki, personāls, citas bibliotēkas un organizācijas, citu augstskolu studenti, kā arī ikviens iedzīvotājs. LU Bibliotēka sniedz bezmaksas pamatpakalpojumus un maksas pakalpojumus:

- informācijas resursu elektroniskā pasūtīšana/rezervēšana/izmantošanas termiņu pagarināšana Valsts nozīmes bibliotēku kopkatalogā
- informācijas resursu pasūtīšana izmantojot kartīšu katalogus
- brīvpieejas lasītavu, datoru un Interneta izmantošana
- pašapkalpošanās skenera izmantošana
- jaunieguvumu un tradicionālās izstādes, kā arī virtuālās izstādes Bibliotēkas portālā
- informācijas resursu un to kopiju piegāde LU akadēmiskajam personālam un doktorantiem
- nakts abonements.

Analizējot bibliotēkas lietotāju ierosinājumus, iespēju robežās Bibliotēka ir izstrādājusi centrālās bibliotēkas un filiāļu darba grafiku atbilstoši lietotāju vēlmēm, to pagarinot. Bibliotēkas Centrālā bibliotēka lietotājiem ir atvērta 76 stundas nedēļā, Daudznozaru bibliotēka: datorika, juridiskās zinātnes, teoloģija, Ekonomikas zinātņu bibliotēka, Humanitāro zinātņu bibliotēka, Izglītības zinātņu un psiholoģijas bibliotēka - 68 stundas, Sociālo zinātņu fakultātes bibliotēka - 49 stundas.

Iespēju robežās Bibliotēkas filiāles piedāvā pakalpojumus arī personām ar kustību traucējumiem, bet diemžēl visās filiālēs viņiem vēl nav nodrošināta atbilstoša infrastruktūra.

Bibliotēka veiksmīgi realizē lietotāju informacionālo apkalpošanu – konsultēšanu, uzziņu sniegšanu un lietotāju apmācības. Bibliotēkas konsultanta darba vieta atrodas LU Bibliotēkas Centrālajā bibliotēkā, taču Bibliotēkas konsultants nodrošina vienotu informacionālās apkalpošanas servisu visās Bibliotēkas apkalpošanas struktūrvienībās sadarbībā ar Lietotāju servisa nodaļu un Bibliotēkas nozaru bibliotēkām. Konsultācijas ir pieejamas arī nozaru bibliotēkās uz vietas, kā arī izmantojot tālruni, e-pastu, skype. Informācija par Bibliotēkas resursiem un pakalpojumiem ir pieejama LU portālā

Bibliotēkas sadaļā, kur pieejamas sadaļas „Jautā bibliotēkaram”, „Biežāk uzdotie jautājumi”, „Izsaki savu viedokli”.

Lai uzlabotu studentu un darbinieku informācijpratību, Bibliotēka regulāri organizē vairāku līmeņu apmācības - ievadlekcijas, ekskursijas un praktiskās nodarbības. Ir izveidots e-kurss „Ievads LU Bibliotēkas izmantošanā”, kura uzdevums ir sniegt informatīvu palīdzību LU Bibliotēkas resursu un pakalpojumu izmantošanā. Bez tam ir izveidots Bibliotēkas lietotāja ceļvedis, kā arī regulāri, vadoties no lietotāju interesēm un aktualitātēm, tiek publicēti dažādi bukleti un informatīvie materiāli.

Atzinīgi ir vērtējamas arī aktivitātes sadarbības nostiprināšanā ar augstskolas mācībspēkiem un citiem lietotājiem, kuru rezultātā lietotāju intereses tiek atspoguļotas bibliotēkas krājuma veidošanā.

Metodiskais un konsultatīvais darbs

Bibliotēkas metodisko darbu nodrošina Metodiskā padome. Metodiskās padomes darbības mērķis ir koordinēt ar tehnoloģiskiem un metodiskiem procesiem saistītu lēmumu pieņemšanu. Metodiskās padomes darbības galvenais uzdevums ir izskatīt un apspriest speciālistu sagatavotās instrukcijas, metodiskās izstrādes vai koncepcijas, kā arī risināt problēmas, lai optimizētu konkrētus darba procesus. Laikā no 2006. gada janvāra līdz 2011. gada decembrim ir notikušas 54 sēdes, sagatavoti un apstiprināti 14 dokumenti (piemēram, Sabiedrisko attiecību stratēģija; Reto grāmatu un citu dokumentu atlases un apstrādes process: tehnoloģiskā instrukcija; Informācijas sistēmas Aleph500 lietošanas noteikumi, u.c.). Bibliotēkas speciālistu sagatavoto dokumentu nozīme bibliotēkas tehnoloģisko procesu sakārtošanā ir vērtējama kā ievērojama un būtiska.

Lai risinātu konkrētas problēmas, tiek organizētas atsevišķas darba grupas. Šo grupu darbības rezultātā ir izstrādāti dažādi ar metodiskiem un stratēģiskiem jautājumiem saistīti dokumenti (piemēram, E-bibliotēkas attīstības koncepcija, 2008-2012; Bibliotēkas mārketinga koncepcija; Projekta „Elektroniskajā katalogā neiekļautās LUB krājuma daļas pieejas nodrošināšana” realizācijas plāns 2009.gadam, u.c.). Dokumenti tiek sagatavoti, pētot starptautiskā praksē izmantotās bibliotēkārā darba metodes, bibliotēkas vidi, lietotājus u.tml. Darba grupās ir iesaistīti visu struktūrvienību darbinieki, tādējādi tiek nodrošināts bibliotēkas darbinieku metodiskās izglītošanas process.

Atvieglot atsevišķu bibliotēkārā darba procesu izpratni un sekmējot darba kvalitāti, bibliotēkas speciālisti ir izstrādājuši virkni tehnoloģisko instrukciju (piemēram, Darbs ar seriālizdevumiem ALEPH500 sistēmā; Pieprasījuma izpildes shēma; LU zinātnieku publikāciju un vēstures datubāzes papildināšanas instrukcija; Disertāciju krājuma digitalizācijas instrukcija darbam ar skeneri Bookeye3, u.tml.). Metodisko darbu bibliotēkas speciālisti veic saskaņā ar amata aprakstā minētajiem uzdevumiem.

Viens no bibliotēkas metodiskā darba virzieniem ir studentu prakšu vadīšana. Bibliotēka nodrošina studiju programmu profesionālo prakšu norises bāzi, iepriekš slēdzot līgumu par prakses vadīšanu ar konkrētu mācību iestādi. Laika periodā no 2006. gada janvāra līdz 2011. gada decembrim, Bibliotēka ir noslēgusi 4 līgumus ar dažādām mācību iestādēm un nodrošinājusi prakses vietu 29 studentiem. Vairākos gadījumos praktikanti ir kļuvuši par Bibliotēkas darbiniekiem.

Bibliotēkas speciālisti regulāri sniedz profesionālas konsultācijas un metodisku atbalstu Latvijas un ārvalstu bibliotēku darbiniekiem, kā arī izglītības iestādēm. Sniegto konsultāciju, prezentāciju un sarunu tematika ir saistīta ar dažādiem bibliotēkārā darba organizatoriskiem, profesionāliem un administratīviem jautājumiem (piemēram, konsultācija LNB par IBS ALEPH 18.versijas ieviešanu un pašapkalpošanās iekārtas

specifikācijas parametriem, konfigurēšanu; konsultācija Poznaņas Universitātes bibliotēkai (Polija) par bibliotēkas iekārtojumu, lasītāju apkalpošanu, reto grāmatu glabāšanu, u.tml.).

Nozīmīgs bibliotēkas metodiskā darba virziens ir starptautisko un darbsemināru organizēšana. Laika periodā no 2006. gada bibliotēka ir organizējusi 9 starptautiskos seminārus (piemēram, Datu konversija: problēmas, iespējas, risinājumi; Elektroniskais katalogs: datu apstrādes problēmas un risinājumi, u.c.). Pavisam šajos semināros ir uzstājies 21 viesis no Baltijas valstu bibliotēkām, Ukrainas, Sanktpēterburgas, Jekaterinburgas, Somijas u.c. valstu vadošajām bibliotēkām. Semināri ir bijuši ļoti apmeklēti, nepieciešami un atzinīgi vērtēti visu Latvijas bibliotēku darbinieku vidū, tādējādi tos var uzskatīt par metodisko bāzi Latvijas bibliotēku darbiniekiem.

Bibliotēkas darbinieki regulāri ir izskatījuši dažādu institūciju sūtītos dokumentus un vēstules, ir sniegtas atbildes anketām utt. Bibliotēkas intereses „Obligāto eksemplāru likuma” jautājumā ir aizstāvētas Saeimā (2006.g.) (arī patlaban bibliotēkas darbinieki piedalās diskusijās par iespējamiem grozījumiem „Obligāto eksemplāru likumā”). Bibliotēkas darbinieki ir Bibliotēku padomē, Izglītības un zinātnes ministrijā par Akadēmiskā tīkla projektu, ir ilggadēja sadarbība ar v/a „Kultūras informācijas sistēmām” dažādu semināru organizēšanā u.c.

Zinātniski pētnieciskais darbs

Bibliotēkas zinātniski pētnieciskā darba virzieni ir bibliotēkas vēsture, krājuma un pakalpojumu attīstība, informācijas resursu lietojamība, bibliotēkas lietotāju vajadzības, apmierinātība ar pakalpojumiem un informācijpratība, kā arī bibliotēkas publicitāte un vadība. 2006. gadā ir veikts pētījums „LU Centrālās bibliotēkas vēsture (1945-1962)”, 2007. gadā - pētījums par bibliotēkas abonēto datubāžu izmantošanu un lietotāju informācijpratību, 2009. gadā uzsākts pētījums „LU Bibliotēkā sagatavotie izdevumi: biobibliogrāfiskie un tematiskie rādītāji”. Lai pilnveidotu darbību un noskaidrotu bibliotēkas lietotāju viedokli, LU Bibliotēka 2010. gada novembrī un decembrī organizēja plašu lietotāju anketēšanu, kurā piedalījās 731 respondents. Aptaujā tika noskaidrots klientu viedoklis par LU Bibliotēkas informācijas resursu klāstu, pakalpojumiem un publicitāti.

Nozīmīgs bibliogrāfiskās izpētes virziens ir bibliogrāfisko sarakstu un atsevišķu bibliogrāfisko izdevumu sagatavošana. 2006.–2011. gadā ir sagatavotas vairākas bibliogrāfijas pēc LU personāla pasūtījuma, kas ievietotas dažādos izdevumos, kā arī publicētas kā atsevišķi izdevumi. Ir sagatavoti arī izdevumi sērijā „LU rektori”, kas veltīti pirmo LU rektoru Jāņa Ruberta un Augusta Tenteļa dzīvesgājuma, zinātniskās un sabiedriskās darbības atspoguļošanai, pašlaik notiek darbs izdevumu manuskriptu sagatavošanā par LU rektoriem M. Zīli, M. Bīmani, J. Auškāpu un M. Prīmani. Vairākos bibliogrāfiskajos rādītājos ir atspoguļoti LU zinātniskās pētniecības rezultāti – disertācijas un zinātniskie raksti.

Bibliotēkas veiktā pētnieciskā darba rezultāti ir prezentēti semināros un konferencēs Latvijā un ārzemēs. No 2005. līdz 2007. gadam sadarbībā ar v/a „Kultūras informācijas sistēmas” ir organizētas vairākas starptautiskās zinātniskās konferences. Bibliotēkai iesaistoties Open Access kustībā, ir sarīkotas trīs starptautiskās konferences starptautiskās Open Access nedēļas ietvaros. Kopš 2009. gada LU Bibliotēka aktīvi piedalās LU gadskārtējā zinātniskajā konferencē, organizējot atsevišķu Bibliotēkzinātnes un informācijas zinātnes sekciju, kurā bibliotēkas darbinieki piedalās ar prezentācijām un stenda referātiem.

Zinātniski pētnieciskais darbs un labas starptautiskās prakses apguve norit dažādu zinātnisko projektu ietvaros. 2006.–2010. gadā bibliotēka ir realizējusi 21 projektu. Tie ir

bijuši Eiropas Komisijas atbalstītie projekti (7), Valsts Kultūrkapitāla fonda atbalstītie projekti (2), LU Akadēmiskās attīstības projekti (1), LU Pētniecības projekti (4), LU zinātniskās infrastruktūras attīstības projekti (4) un citi (3), to skaitā 5 ilgtermiņa projekti.

Bibliotēkas uzdevums ir rūpēties par LU intelektuālā mantojuma saglabāšanu un tā publicitāti. Lai nodrošinātu LU zinātniskās pētniecības darba novērtēšanu un administrēšanu, bibliotēka ir inicializējusi LU e-resursu repozitorija izveidi. 2009.–2010.gadā bibliotēkas darbinieki ir veikuši dažādu akadēmisko institūciju institucionālo repozitoriju un to programmatūru (*DSpace, Eprints, Fedora*) izpēti un iepazinušies ar citu bibliotēku pieredzi institucionālo repozitāriju izveidē un pārvaldībā. 2010. gadā LU Informācijas tehnoloģiju departaments izvēlējās *DSpace* programmatūru un uzsāka tās ieviešanu. Sadarbībā ar bibliotēku un atsevišķu LU struktūrvienību pārstāvjiem ir veikta programmatūras pielāgošana un testēšana. Paralēli tam bibliotēkas darbinieki ir sagatavojuši LU rektora rīkojumu “Par Latvijas Universitātes institucionālā repozitorija izveidi” (Nr. 1/155 no 19.05.2011.), izstrādājuši vairākus repozitorija struktūras modeļus un izveidojuši LU vajadzībām atbilstošu repozitorija struktūru. Lai attīstītu LU e-resursu repozitoriju, tuvākajā laikā tiks veikta saskarnes latviskošana, daži tehniski un dizainiski uzlabojumi. Bibliotēkai jāturpina repozitorija popularizēšana un jāaktivizē zinātnisko darbu pašarhivēšana repozitorijā, kā arī sadarbība ar citām akadēmiskām institūcijām.

Slēdziens

Latvijas Universitātes Bibliotēka pilnībā atbilst akreditācijas nosacījumiem un akreditācijas rezultātā bibliotēkai atkārtoti jāpiešķir **valsts nozīmes bibliotēkas** statuss.

Ieteikumi

1. Veikt nepieciešamos remontdarbus augstāk minētās bibliotēkās, īpaši Fizikas un matemātikas fakultātes bibliotēkā.
2. Rast līdzekļus Bibliotēkas datortehnikas atjaunošanai.
3. Jāpanāk un jāpiesaista daudz lielāks finansējums informācijas resursu iegādei

Informāciju par akreditācijas komisijas ieteikumu izpildi līdz 2013. gada jūlijam sniegt Bibliotēku akreditācijas komisijai.

Latvijas Bibliotēku padomes priekšsēdētāja

Aija Janbicka